

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. V. Quomodo, & quare fusus hic sanguis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

Exod. cap. 7. v. 21.

nobis fufus. Moysis vero, fuit fanguis in orâ terrâ Egypti, in pœnam Egyptiorum. Sanguis Christi per totum fe- fe orbem diffudit in orbis salutem. Ad ipfos etiam ma- nes penetravit. Quod Zacharias afferit: Tu quoque in fan- guine testamenti tui emiffi vincios tuos de lacu, in quo non est aqua. In cœlum fublilit, nam & Angelis, ut aliqui cen- fent, gratiam & gloriam promeruit.

Zach. cap. 9. v. 11.

Iulferat Deus e speculis mulierum fieri labrum. Huic 2. Par. c. 4. Salomon nate fufule fuffecit: Funiculus triginta cubito- rum ambebat gyrum ejus. Huic mari fuffecit pifcina pro- batica, quam Angelus ftatis diebus in unius fanitatem movit. Huic demum Chriftus, novi Testamenti Ange- lus, probaticum fui Sanguinis oceanum fubftituit. In hoc mari rubro Sanguinis fubmersus est Pharae aver- nalis cum fuis omnibus copiis. Verè non guttatim, nec parçè Chriftus fuum nobis Sanguinem propinavit, in- ter olivas terræ affufus, in prætorio ad columnam caufus, paliuris redimitus, ad crucis fupplicium eductus, clavis ad crucem affufus; jam mortuus ad ultimam ufque gut- tulam em pretiofi liquoris nihil fubtraxit. Tamquam fi dixiffet: Scio, Sanguis meus peritur: dabo illum, nec expectabo, dum flagris, fpinis, clavis extrahitur; ultero eum exfudabo.

2. Par. c. 4. v. 2.

Inftin. lib. 1. hift. propius fine. Inftini verba funt: Sapia te fân- guine, quem fitiffi, cujus- que in fufu- bilis fempit fuiffi.

Tomyris Scytharum regina, quod Iuftinus commemo- rat, cum hoftis Cyri caput obtiniffet, illud in utrem humani fanguinis plenum miffit, hac additâ crudelitatis exprobratione. Sanguinem fitiffi, fanguinem bibe. Sce- leratus orbis quid nifi fanguinem Chrifti fitiebat? Quem fitiit, jam bibat. Sat fanguinis fufum est; nemo hic majorem liberalitatem defideraverit.

Narrat Plinius, in monumenta relatum, M. Acilio & C. Porcio Coff. lacte & fanguine pluiffet, & fæpe aliâs carne. Item ferro in Lucanis, antiquam M. Cræffus à Parthis interemptus est; Arufpices autem cavenda præ- moniffet fuperna vulnera. Et ferro & fanguine pluit eo die, quo in Golgothæo monte interfe & us est Dei Filius, qui omnia fuperna vulnera nobis debita exceptit. Vul- neratus est propter iniquitates noftras. Et quem ad modum, qui amicum e carcere liberare cogitat, omnium custo- dum manus nummis implet; ita Chriftus humanam gentem ftygiis ergaftulis educturus, flagra, fpinas, cla- vos, crucem, veftes & terram ipfam cruore fuo fatiavit. Sanguis Chrifti liberaliffimè fufus est.

Uta. cap. 53. v. 5.

II. Nobiliffimus ac pretiofiffimus fuit hic Sanguis. Scientes, inquit Petrus, quod non corruptibilibus auro vel ar- gento redempti eftis, fed pretiofo Sanguine quafi agni immac- ulati Chrifti, & incontaminati. Tam fanè nobilis & pre- tiofus fuit hic Sanguis, ut eo infiniti mundi potuiffent redimi. Empti fumus pretio magno, quo divitè iuftitia abundantiffimè fatiffactum, & in libertatem affertit omnes. Sanguis illius guttula vel unica orbem univer- fum vindicare potuiffet, fed contrâ orbis univerfus nec unica quidem animæ vindicandæ fat pretii fuiffet. Hunc Sanguinem omnes præcæ legi victimæ, tot millena millia taurorum, ovium, vitulorum, & ceteri pecoris majoris adumbrabant; neque enim divina iuftitia cel- fiffet noftrum omnium fanguinem haurire, nifi hic unus fuiffet in lytrum effufus.

Christi fân- guis fuit nobiliffi- mus. 1. Pet. c. 1. v. 18. 1. Cor. c. 6. v. 20.

1. Machab. cap. 6. v. 34.

Rex Antiochus Epiphanes habuit triginta duos ele- phantos ad bella eruditos, his offenderunt fanguinem uva & mori, ad acuendos eos in prælium. Concitavit in fe Chri- ftus acheronticum elephantem, qui omnibus laboravit, ut hominem innoxium per invidiam ageret in crucem. Egit; porius est voto, fed ingenti fuo damno. Tot fæ- culis captivos perdidit.

Victimæ legis præcæ hunc fan- guinem ad umbrabat.

Anno M. CC. XL. Pontifice Innocentio IV. in Con- cilio Lugduni, factis Senatoribus Romanis, Cardinali- bus decreta cum pileo rebro purpura, ut eo veftis colo- re monerentur, pro Ecclefiâ, fi opus, fanguinem funde- re. En, Dei Filius, Cæfare Tiberio, Præfide Pilato, fuum omnem pro Ecclefiâ fudit Sanguinem, jus purpuræ ge-

1. Machab. cap. 6. v. 34.

1. Machab. cap. 6. v. 34.

A ftandæ iure meritiffimo confecutus. Formofus in fola fua graduens in multitudine fortitudinis fua, propugnator ad- vandum. Nec tamen defuerunt, qui quæterent. Quæter- tum est indumentum tuum, & veftimenta tua ficut calca- rum in torculari. O nobiliffimus Sanguis, magnum, in- finitum pretium has veftes purpuravit!

III. Efficaciffimus fuit hic Sanguis. Iordanis flumen Chrifti ad medendum longè potentior, cujus vel una guttula omnium lepram potest abitergere. Sanguis bircu- rum, ut Paulus loquitur, & taurorum, & cinis vitule affe- sus, inquinatos fanctificat ad emundationem carni. At verò Sanguis Chrifti emundat confcientiam noftram ab operibus mortuis, ad ferviendum Deo viventi. Dilu- vium, Deus bonè balneum amplum & feverum, omnia terræ germina, pecus omne, humanum genus uni- verfum, pauculis exceptis fuffocavit, peccata non abluir. hoc verò Sanguinis diluvium peccata fepelit, homini- bus afpirat vitam: falutare proffus balneum. Si cui pau- perum agrotò dicat medicus, Lavare vino, & revale- fces; mox ægrum audiet dicentem: O mi Domine, vix mihi calida est aqua; vini balneum omnem centum meum longiffimè excedit. At Chriftus omnes, etiam pauperiffimos, non lacte aut vino, non melle aut oleo, non fucco citrino, non liquore rofaceo, fed Sanguine fuo non lavit. Hic non tantum petras, fed & iis duriora ru- pit, non faxeâ, fed chalybea Judæorum corda. Percu- tentes peccata fua revertebantur.

De pretio hujus Sanguinis Auguftinus eximie. Fra- tres mei, ait, fi agnofcimus pretium noftrum, quia Sanguis eft Agni, qui funt illi, qui hodie celebrant feftivitatem fanguinis, nefcio cujus mulieris: Et quâni ingraci funt? Raptum eft aurum, dicunt, de aure mulieris, & cucurrit fanguis, & pofitum eft aurum in trutinâ vel fiterâ, & præponderavit multum de Sanguine. Si pondus ad inclinandum aurum habuit fanguis mulieris, quale pondus habet ad inclinandum mundum Sanguis Agni, per quem factus eft mundus? Qualis Agnus eft? Quem lupi- piment. Quâni Agnus eft? Qui leonem occifus occidit. Sanguine Agni victus eft leo. Ecce fpectacula Chriftianorum. Et ma- gnum eft hoc fpectare per totum orbem terrarum, victum leonem Sanguine Agni, eductâ de dentibus leonum membra Chrifti, & adjectâ Corpori Chrifti. Certe uti porticus quadro marmore pavimentata, fi lapides lecto fanguine coag- mentatos habeat, velut unum marmor, & opus pane indiffolubile fit; ita fortitudo constantiæque Martyrum & Virginum ftat invicta Chrifti Sanguine. Atque uti horrentes rofæ fanguine plantatæ uberius pullulant, ita nos, rofeta frigore jugulata, revivifcimus Chrifti Sanguine rigata. Dominicus Sanguis efficaciffimus.

IV. Puriffimus eft. Fit nonnunquam, ut mater intre- gerrimæ valetudinis parvulum habeat lactentem, fed ægrum; in hujus gratiam amarum ipfa pharmacum fu- mit, ut vis pharmaci cum lacte derivetur ad infantulum. Ita Chriftus, verè mater humanæ gentis, amariffimum exhaufit poculum, ut per fuum nos Sanguinem, velut per lac maternum perpurgaret. Nobis reverâ jejunavit, nobis vigilavit & oravit, nobis fudavit, & cruciatus acerbiffimos toleravit. Nos ægri eramus, fed ipfi fano fectæ funt venæ. Verè languores noftros ipfe tulit.

V. Quomodo & quare fufus hic Sanguis. IN cælo feniorum unus Joannem interrogans, Hi, ait, Ap- ipli quæftioni fuæ refpondens: Hi funt, qui venerunt de tri- butatione magnâ, & laverunt ftolas fuas, & dealbaverunt eas in Sanguine Agni. Quomodo dealbaverunt, fi fanguine laverunt? Sanguis rubet. Sanguis, inquit Auguftinus, in uberibus matris lactantis excoquitur calore ut candefcat: ita Chrifti Sanguis amore tanto pro nobis fufus eft, ut igne hoc ex- cactus in maternum lac mutavit: jamque cibus nobis fit & po- tus; hoc lavamur, alimur, ornamur. Quod Agnes gemma Virginum

1. Machab. cap. 6. v. 34.

1. Machab. cap. 6. v. 34.

1. Machab. cap. 6. v. 34.

Virginum dixit: Sanguis ejus ornavit genas meas. Omnis expiandi virtus à Christi Sanguine est.

Sed per quantos cruciatus Sanguis hic fusus est? Ut omnem dolorum feriem taceamus, sunt qui censeant, in domo Caiphae incussum Christo colaphum chirotheca ferrea, eaque vi, ut mox in tumefcente toto vultu ita suffusus sit sanguis, ut notas ferreorum digitorum receperit, idque in sudario Veronice (quod Roma servat) incalente cerni asserunt. Imò sanctissimus hic Sanguis, velut invitus sede sua pulsus, redire cupiisset. Quod Birgitta, sancta vidua testatur his verbis: Igitur ore aperto, sicut jam expiraverat, lingua, dentes, & sanguis in ore ab aspicientibus poterant videri. Nimirum ad has latebras refugiebat sanguis, qui venis omnibus expellatur. Ita os sanguine plenum natabat.

Jobus de aquila differens, Pulli ejus, inquit, lambent sanguinem. Hoc eis in alimoniam & potionem est. Nam, ut Aristoteles sentit, aquilæ non bibunt; pro potu, sanguis est prædæ. Cum verò mater pullis sanguinem nequit subministrare; in femore seiplam vulnerat, eumque suis forbendum infantibus propinat. Joannes & Magdalena velut aquilini pulli ad haerendum sanguinem advolarunt. Magdalena sub cruce sanguinem cum terra sustulit, quæ in Galliis apud S. Maximinum in ampullâ vitreâ, colore rubro atque mixta servatur. Ejus mentionem faciens S. Silvester Prieras in ipsis verbis: Quæ, inquit, ut constanti omnes sermone asserunt, singularissimè observavit, sanguinem è Dominico latere fluxisse. Et quam amavit nos Christus, reverà mater, quæ non è femore tantum, sed è manibus ac pedibus ac venis omnibus, virgineum nobis Sanguinem propinavit, Sanguinem purissimum.

Sed, obsecro, cur Deus non aliter propitiari voluit, quam Sanguine, & tali Indigemus causis.

I. Ut probè capiamus, quam exacta, quam & severa sint justitiæ divinæ judicia. Quid ab homine plus petas sanguine? Si pecuniæ, si vestes, si suppellex, si gemma petantur, dabit omnia, modò vitam servet & sanguinem.

II. Et si milites vociferatus fuisset Siracides, Quasi à facie colubri fuge peccata; sed tuis tam infandam malitiam latere numquam credidisset, nisi jam viso Christi Sanguine ob peccata fuso.

III. Hinc summa Christi gloria obvènit. Propter quod & Deus exaltavit illum, & donavit illi nomen, quod est super omne nomen. Si Regi Codro, pro Atheniensibus, si Decio pro Româ sanguinem fudisse tanta fuit gloria; quantæ erit, pro omni humanâ gente occubuisse?

IV. Doctrina Christi sanè ardua est, nec aded facilis factu: animam suam & seipsum odisse, crucem amplectari, inimicos amare, iis benefacere, humano genio minimè pronum est. Has præceptiones Christus Sanguine suo conscripsit & confirmavit.

V. Hoc Angelis exemplo fuit obstupescendo, ut tantò iis amantius deservirent, pro quibus eorum Rex sanguinem etiam fudisset.

VI. Hochominibus potentissima cohortatio ad adversa quavis toleranda. Sed quidquid demum toleremus adversi, excitabit Paulus ad majora, & illud suum ingeret: g Nondum usque ad sanguinem restitistis, adversus peccatum repugnantes. Hinc acuiur velut elephantis in prælium. Et quantum Romanus populus concitari se passus, cum Julii Caesaris in curiâ obruncati cruentam vestem cerneret? Quid nos, spectato Christi corpore criento, numquid ad ausa proflisium generosiora? Et certè mihi hic Sanguis Dominicus nos calefaciat, erigatque ad fortiter agendum & patiendum, frigidi, imò mortui sumus.

VII. Virgineus hic Sanguis animi puritatem & castimoniam nos docet. Horratur Paulus: Pacem sequimini cum omnibus, & sanctimoniam, hoc est, castimoniam, uti Chrysostomus & Hieronymus interpretantur. Quisquis autem evitare cupit libidinem, odete otium, & torpidam quietem. Quemadmodum verò ros maritimus herbas arentes recreat, sic animum cupiditatibus æstuantem ad sanctimoniam leges, revocat Christi Sanguis. Hoc illud vinum est germinans virgines. Sunt quidam fructus arborum ejus indolis, ut, si sint illibati divinis in paleis, vel arenâ, vel foliis quasi recentes servari possint, semel delibati non nisi melle ac saccharo servantur. Nos velut fructus à peccato sæpius libati, non virgineo melle, sed Domini Jesu Sanguine servari possumus.

Et reverà nisi quis seipsum quotidie Christi crucifixi Sanguine velut recens aspergat; eum que pîs de desertis è Dominico latere bibat, atque Jesu in cruce cruentum arctissimè complectatur, heu sensim calorem animi atque spiritus perdet, & frigeſcet, imò perdet seipsum & caelum, hostis Dei!

Sanguis Jesu Christi Filii ejus emendat nos ab omni peccato. Habentes itaque, fratres, fiduciam in introitu sanctorum, in Sanguine Christi, quam intravit nobis viam novam & viventem, hanc teneamus ad regnum.

CAPVT IX

De vestimentis Christi morituri divisis, de titulo ad crucem appenso.

Itu veteri Romanorum, siquando proscripitorum bona, hostiumve manubiæ aut prædæ venales foret, vctigaliæ locaretur, usus obtinuit, ut hasta posita, tabella cum inscriptione addita vaniret. Ita Senatus, cum incenderetur annona, publice fixit hastam, & vendidit frumentum. Hæc hasta salutis dicta. Proximè Hierosolymam in Golgothæo monte vestes regie, auctioſe sunt venditæ. Loco hastæ crux fixa, quam Christiani omnes jure meritissimo vocent Hastam salutis. Appositus est etiam titulus & inscriptio, ut sciretur, cujus eæ vestes fuissent, Jesus Nazærenus Rex Judæorum.

Hic Isaias velut auctioſans, & orbem invitans ad emendum, Venite, inquit, emite absque argento & absque ulla commutatione. Nemo serius emproter hinc arceri potest, auri argenteve inopia hinc nullam submovert. Sat pinguem crumenam habet, qui bonæ voluntatis dives est. Hic summi Regis vestes pretio venduntur missimò. Nos hoc capite potissimum duo exequemur. Primò, De Domini Jesu vestibus, quas milites inter se forte ac ferro dividerunt, agemus. Deinde, Crucis titulum, Jesus Nazærenus Rex Judæorum, exponemus.

S. I. Quæ Christi vestes fuerint divisa.

De vestibus Christi, sub ipsâ cruce divisis hæc annotans Joannes, Milites ergo, inquit, cum crucifixissent eum, acceperunt vestimenta ejus, & fecerunt quatuor partes, unicuique militi partem, & tunicam. Erat autem tunica inconsutilis, desuper contexta per rotum. Dixerunt ergo ad invicem: Non scindamus eam, sed sortiamur de illâ cuius sit. Vt scriptura impletur dicens: Partiti sunt vestimenta mea sibi, & in vestem meam miserunt sortem. Nullus Evangelistarum hoc mysterium sliuit, omnium explicatissimè Joannes id memoriae prodidit. Hic aliquot nobis quæstiones veniunt discutendæ.

I. Quæ & quot vestes fuerint. Euthymius censet fuisset triplices: Tunicam interiorem, seu subuculam, tunicam exteriorem, & pallium. Credibile proflus, illo ævo tibialia ceterâsque partes vestium in usu non fuisse. Tunica interior, communi Patrum præcorum sententiâ, præerat inconsutilis, & à beatissima Virgine Matre acule lanâ contexta: si quidem in Oriente, recepto more, vestes femi-

Hebr. c. 12. v. 14.
Zach. c. 9. v. 17.
1. Joan. c. 1. v. 7.
Hebr. c. 10. v. 19. & 20.
Alexand. ab Alex. lib. 3. cap. 16. m. 152.
Cruz Christi est hasta salutis.
Isa. cap. 55. v. 1.
Joan. c. 19. v. 23. & 24.
Psal. 21. v. 19.
Euthym. in c. 27. Mat.